

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

**ΚΩΔΙΚΑΣ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΩΝ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ**

Φεβρουάριος 2021

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

- I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΝΟΙΕΣ**
- II. ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ**
- III. ΔΩΡΑ ΚΑΙ ΧΑΡΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ**
- IV. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ.**
- V. ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΝΟΙΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ.**

ΚΩΔΙΚΑΣ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΩΝ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΝΟΙΕΣ

1. Ο παρών Κώδικας θα αναφέρεται ως «Κώδικας Αρχών και Κανόνων Δεοντολογίας για τα Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων», εμπεριέχει δε κανόνες που ισχύουν συμπληρωματικά προς τις πρόνοιες του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, οι οποίοι διέπουν τη δεοντολογία των Βουλευτών, τόσο κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους όσο και κατά την εν γένει παρουσία τους στην κοινωνία, εφεξής καλούμενος «Κώδικας Δεοντολογίας».

Επίσημη
Εφημερίδα
της
Δημοκρατίας,
Παράρτημα
Δεύτερο:

19.12.1980
6.4.1985
27.1.1995
20.7.2012
22.11.2013
6.5.2016
1.11.2019.

2. Στον παρόντα Κώδικα, εκτός αν άλλως προκύπτει από το κείμενο-

«ιδιωτικό συμφέρον» σημαίνει οποιοδήποτε όφελος, το οποίο συνδεδεμένο πρόσωπο κατά την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τις πρόνοιες του παρόντος Μέρους, προσπορίζεται, αναμένεται ή ενδέχεται να αποκομίσει, σε ενεστώτα ή μέλλοντα χρόνο, ως αποτέλεσμα της σχέσης του με τον Βουλευτή

«προσωπικό συμφέρον» σημαίνει οποιοδήποτε όφελος το οποίο ο Βουλευτής προσπορίζεται, αναμένεται ή ενδέχεται να αποκομίσει, σε ενεστώτα ή μέλλοντα χρόνο, ως αποτέλεσμα του αξιώματός του, περιλαμβάνει δε κάθε όφελος το οποίο ο Βουλευτής προσπορίζεται με την προσδοκία αποκόμισης ανταλλάγματος

«συνδεδεμένο πρόσωπο», σημαίνει-

- (α) όσον αφορά φυσικό πρόσωπο, τον/τη σύζυγο, τον/τη σύντροφο ή συμβίο/α, τα τέκνα αυτού και τους στενούς του συνεργάτες
- (β) όσον αφορά νομικό πρόσωπο, τον οργανισμό, εταιρεία ή άλλη νομική οντότητα στην οποία ο Βουλευτής, ο/η σύζυγος αυτού ή/και οποιοδήποτε άλλο από τα αναφερόμενα στην παράγραφο (α) πρόσωπα εργοδοτείται, έχει συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο σε ποσοστό τουλάχιστον δέκα τοις εκατόν (10%) και/ή ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο επ' αυτού, ενεργεί ως εκτελεστικός διευθυντής ή ανώτερο διευθυντικό στέλεχος, όπως και οποιαδήποτε Μη Κυβερνητική Οργάνωση (ΜΚΟ) ή άλλη οργάνωση στην οποία ο ίδιος, ο/η σύζυγος ή/και οποιοδήποτε από τα ανωτέρω πρόσωπα κατέχει ανώτερη διευθυντική θέση, καθώς και άλλο νομικό πρόσωπο στο οποίο ο Βουλευτής προσωπικά ή/και μέσω εταιρείας ή/και συνεταιρισμού εργοδοτείται, έχει συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο σε ποσοστό τουλάχιστον δέκα τοις εκατόν (10%) και/ή ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο επ' αυτού, κατέχει ανώτερη διευθυντική θέση ή προσφέρει υπηρεσίες υπό την επαγγελματική του ιδιότητα και επ' αμοιβή.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

1. Ο Βουλευτής κατά την άσκηση των καθηκόντων του, ενεργεί πάντοτε και αποκλειστικά προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, με πίστη και σεβασμό στο Σύνταγμα και στην αρχή της λαϊκής κυριαρχίας, διαφυλάσσοντας την ελεύθερη και δημοκρατική λειτουργία της Βουλής των Αντιπροσώπων.
2. Ο Βουλευτής ασκεί ειδικότερα τα καθήκοντά του στη βάση των αρχών της ανιδιοτέλειας, ακεραιότητας, αντικειμενικότητας, ευθύνης, διαφάνειας λογοδοσίας, ειλικρίνειας, τιμιότητας και εχεμύθειας.
3. Ο Βουλευτής ασκεί τα καθήκοντά του με σεβασμό προς όλα τα μέλη της Βουλής και τους συνεργάτες αυτών:

Νοείται ότι, ο βουλευτής συνεργάζεται αρμονικά με το προσωπικό της Βουλής, δεικνύοντας τον δέοντα σεβασμό προς τα μέλη αυτού.

4. Ο Βουλευτής κατά την άσκηση των καθηκόντων του, απέχει από συμπεριφορά που υποκινεί στη βία ή στο μίσος ή που ενέχει απειλητικό, υβριστικό, σεξιστικό, ρατσιστικό ή προσβλητικό χαρακτήρα, καθώς και από αναφορές ή δηλώσεις που υποκρύπτουν μισαλλοδοξία ή προσπάθεια μείωσης της προσωπικότητας ή της αξιοπρέπειας οποιουδήποτε προσώπου, ομάδας προσώπων ή μέλους ομάδας προσώπων προσδιοριζομένων βάσει της φυλής, του χρώματος, της θρησκείας, των γενεαλογικών καταβολών, της εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής και/ή αυτοπροσδιοριζομένων βάσει των χαρακτηριστικών του σεξουαλικού προσανατολισμού ή της ταυτότητας φύλου.
5. Επιφυλασσομένων των προνοιών της παραγράφου 4, ο Πρόεδρος της Βουλής δύναται να προτείνει τη διαγραφή από τα τηρηθέντα πρακτικά ή/και από την οπτικογραφημένη εγγραφή συνεδρίας της Ολομέλειας του Σώματος αποσπασμάτων λεχθέντων και/ή της αγόρευσης του Βουλευτή τα οποία κρίνει ότι εμπεριέχουν σχόλια ή αναφορές, αναλόγου φύσεως με τα προβλεπόμενα στην εν λόγω παράγραφο, πρόταση η οποία εφόσον δεν υφίσταται ένσταση εκτελείται αμέσως:

Νοείται ότι, η εφαρμογή των προνοιών της παρούσας παραγράφου δεν επηρεάζει και δεν δύναται να επηρεάσει καθ' οιονδήποτε τρόπο την ελευθερία λόγου και έκφρασης του Βουλευτή.

6. Ο Βουλευτής συμπεριφέρεται με σεβασμό προς όλους τους καλουμένους ενώπιον κοινοβουλευτικής επιτροπής μη προβαίνοντας σε προσωπικές επιθέσεις και/ή χρησιμοποιώντας ανοίκειες εκφράσεις ή μειώνοντας οποιοδήποτε πρόσωπο, ομάδα προσώπων ή μέλος ομάδας προσώπων που προσδιορίζονται ή αυτοπροσδιορίζονται βάσει χαρακτηριστικών, ανεξαρτήτως του εάν συμφωνεί ή όχι με τα διαμειφθέντα και/ή κατατεθέντα ενώπιον της επιτροπής.
7. Ο Βουλευτής επ' ουδενί υποβάλλει σε δημόσιους λειτουργούς οποιοδήποτε αίτημα προς διευθέτηση και/ή προς ικανοποίηση καθαρά προσωπικών του ζητημάτων ή ζητημάτων αφορώντων σε συνδεδεμένο πρόσωπο επικαλούμενος ή καθ' οιονδήποτε τρόπο προβάλλοντας τη βουλευτική του ιδιότητα προς άσκηση επιρροής για τη διευθέτηση θέματος ή την επίτευξη οποιωνδήποτε διαδικασιών προς εξυπηρέτηση προσωπικού ή ιδιωτικού συμφέροντος.
8. Ο Βουλευτής δεν χρησιμοποιεί πληροφορίες ή έγγραφα εμπιστευτικής φύσεως τα οποία περιέρχονται σε γνώση ή στην κατοχή του, στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων του, προς εξυπηρέτηση προσωπικού ή ιδιωτικού συμφέροντος ή/και τρίτου προσώπου:

Νοείται ότι, η ως άνω ρύθμιση δεν παρακωλύει την άσκηση κοινοβουλευτικού ελέγχου.

9. Ο Βουλευτής προβαίνει σε συνετή χρήση και διαχείριση των μέσων και παροχών που τίθενται από τη Βουλή στη διάθεσή του αποκλειστικά για την απρόσκοπτη άσκηση του έργου του και την εκπλήρωση των βουλευτικών του καθηκόντων, μεριμνά δε όπως οι συνεργάτες αυτού των οποίων η μισθοδοσία καλύπτεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, εκτελούν με επιμέλεια και επαγγελματισμό τα καθήκοντά τους, σύμφωνα με τους όρους της οικείας σύμβασης εργασίας.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΔΩΡΑ ΚΑΙ ΧΑΡΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

1. Ο Βουλευτής δεν αποδέχεται οποιοδήποτε δώρο ή/και οποιαδήποτε άλλη χαριστική παροχή εκτός των νομίμως προβλεπομένων και θεσμικά επιτρεπομένων βάσει των προνοιών του παρόντος Κώδικα.
2. Ο Βουλευτής, ειδικότερα, κατά την άσκηση των καθηκόντων του δεν λαμβάνει και δεν αποδέχεται οποιοδήποτε δώρο ή άλλη χαριστική παροχή εκτός των καθαρά φιλοφρονητικής σημασίας ή/και ήσσονος αξίας αντικειμένων αναμνηστικής φύσης τα οποία προσφέρονται στο πλαίσιο της εθιμοτυπικής πρακτικής, είτε εντός είτε εκτός Δημοκρατίας, στο πλαίσιο επίσημων επισκέψεων, συναντήσεων ή κοινοβουλευτικών αποστολών, νοουμένου ότι η εκτιμημένη αξία εκάστου τέτοιου δώρου δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα (€150) ευρώ.

3. Ο Βουλευτής κατά τη διάρκεια της θητείας του, ευθύς ως λάβει οποιοδήποτε δώρο εκτιμημένης αξίας πέραν των πενήντα (€50) ευρώ, οφείλει να υποβάλει γραπτή δήλωση στην καθιερυόμενη βάσει της παραγράφου 2 του Μέρους V, Επιτροπή Δεοντολογίας:

Νοείται ότι, την ίδια ως άνω υποχρέωση έχει κάθε Βουλευτής ο οποίος παραλαμβάνει και/ή αποδέχεται οποιοδήποτε δώρο εξ' ονόματος κοινοβουλευτικής επιτροπής ή άλλης κοινοβουλευτικής αποστολής:

4. Κάθε ληφθέν από βουλευτή δώρο εκτιμημένης αξίας πέραν των πενήντα (€50) ευρώ καταγράφεται σε ειδικά τηρούμενο από τη Βουλή για κάθε Σύνοδο ονομαστικό μητρώο με επακριβή αναφορά στο είδος, την προέλευση και ακριβή ή κατά προσέγγιση αξία, όπως και στην ημερομηνία κατά την οποία ένα έκαστον δώρο ελήφθη από συγκεκριμένο Βουλευτή:

Νοείται ότι, για δώρο εκτιμημένης αξίας πέραν των εκατόν πενήντα (€150) ευρώ το οποίο, παρά τις πρόνοιες του παρόντος Κεφαλαίου, κρίθηκε ότι έπρεπε να γίνει αποδεκτό, ο Βουλευτής άμα τη λήψει αυτού, υποβάλλει αμελλητί στην Επιτροπή Δεοντολογίας γραπτή αιτιολογημένη αναφορά για τους λόγους και τις περιστάσεις υπό τις οποίες το δώρο κρίθηκε ότι θα έπρεπε να γίνει αποδεκτό:

Νοείται περαιτέρω ότι, η Επιτροπή Δεοντολογίας σταθμίζοντας τις περιστάσεις εκάστης περιπτώσεως, δύναται να αποφασίσει ότι παρά τη σημαντική αξία ή/και τη φύση συγκεκριμένου δώρου, η μη αποδοχή ή η επιστροφή αυτού στον δωρεοπάροχο δεν ήταν ενδεδειγμένη και/ή δεν ήταν εφικτή, καθότι θα προκαλείτο αχρείαστη αναστάτωση ή διατάραξη των ευρύτερων σχέσεων των μερών εκ μέρους των οποίων δωρεοπάροχος και δωρεοδόχος ενεργούσαν, σε κάθε δε περίπτωση η σχετική απόφαση δημοσιοποιείται αμέσως μαζί με τη σχετική αιτιολογία.

5. Η Επιτροπή Δεοντολογίας κατά τη λήξη εκάστης Συνόδου δημοσιοποιεί δι' αναρτήσεως στην επίσημη ιστοσελίδα της Βουλής κατάλογο όλων των προσφερθέντων, κατά την αντίστοιχη Σύνοδο, προς ένα έκαστον Βουλευτή δώρων με συγκεκριμένη αναφορά στο είδος, στην πηγή, στην αξία όπως και στον λόγο και/ή στην αφορμή προσφοράς εκάστου.

6. Δώρο το οποίο, κατά τα προβλεπόμενα στον παρόντα Κώδικα, έγινε αποδεκτό δυνατόν, κατά την κρίση της Επιτροπής Δεοντολογίας, να παραμείνει στην κατοχή της Βουλής ως περιουσιακό στοιχείο αυτής, εφόσον κριθεί ότι πρόκειται για αντικείμενο ιδιάζουσας φύσεως και/ή εξαιρετικής σημασίας, λ.χ. συλλεκτικό:

Νοείται ότι, η σχετική απόφαση δημοσιοποιείται δι' αναρτήσεως αυτής στην επίσημη ιστοσελίδα της Βουλής των Αντιπροσώπων.

7. Ο Βουλευτής, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, οφείλει να προβαίνει σε δήλωση αναφορικά με οποιαδήποτε επίσκεψη στην αλλοδαπή, η οποία χρηματοδοτείται εν όλω ή εν μέρει απ' οιονδήποτε, εφόσον δε κρίνει τούτο αναγκαίο, ενημερώνει την Επιτροπή Δεοντολογίας εκ των προτέρων για συγκεκριμένη χρηματοδοτούμενη επίσκεψη:

Νοείται ότι, ουδέν κώλυμα υφίσταται από τη συμμετοχή του Βουλευτή, κατόπιν προσκλήσεως, σε διεθνείς ή ευρωπαϊκούς οργανισμούς, διεθνή συνεδρία ή άλλες θεσμικής φύσεως διοργανώσεις ή αποστολές στην αλλοδαπή.

ΜΕΡΟΣ IV

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

1. Ο Βουλευτής κατά την άσκηση των καθηκόντων του υπόκειται σε υποχρέωση αποκάλυψης, ει δυνατόν εκ προοιμίου, κάθε υπαρκτής ή εν δυνάμει σύγκρουσης συμφερόντων, η οποία προκαλείται συνεπεία της συνδρομής ή του ενδεχομένου συνδρομής ορισμένης ιδιότητας ή δεδομένων ή/και της επέλευσης συγκεκριμένων γεγονότων που σχετίζονται άμεσα με προσωπικό ή ιδιωτικό συμφέρον:

Νοείται ότι, "σύγκρουση συμφερόντων" δεν υφίσταται για τον βουλευτή, σε περίπτωση κατά την οποία οποιοδήποτε προκύπτει για τον ίδιο ή για συνδεδεμένο πρόσωπο όφελος, συνιστά απόρροια ωφέλειας για το ευρύ κοινό και δεν ευνοεί τον ίδιο ή συνδεδεμένο πρόσωπο, αποκλειστικά και προσωπικά, αλλ' αφορά αυτόν ως μέρος μίας ευρύτερης ομάδας πολιτών:

Νοείται περαιτέρω ότι, η συμμετοχή Βουλευτή στη συζήτηση σχεδίου νόμου, στο πλαίσιο οποιασδήποτε κοινοβουλευτικής διαδικασίας με αντικείμενο τη θέσπιση ρυθμίσεων που αφορούν σε συγκεκριμένη επαγγελματική ομάδα, παρά την τυχόν αντίστοιχη επαγγελματική ιδιότητα του

Βουλευτή, δεν προκαλεί σύγκρουση συμφερόντων για τον ίδιο, εκτός εάν άπτεται καθαρά προσωπικής του υπόθεσης.

2. Ανεξαρτήτως της πρόνοιας του Κανονισμού 44 του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων περί της υποχρέωσης του βουλευτή να δηλώνει κάθε άμεσο προσωπικό συμφέρον που σχετίζεται με θέμα το οποίο συζητείται σε επιτροπή, Βουλευτής ο οποίος, κατά τη συζήτηση συγκεκριμένου σχεδίου νόμου ή/και άλλου θέματος, διαπιστώνει και/ή γνωρίζει ότι αυτό σχετίζεται και/ή καθ' οιονδήποτε τρόπο συναρτάται, άμεσα ή έμμεσα, με προσωπικό ή ιδιωτικό συμφέρον κατά τρόπο που να προκαλείται σύγκρουση συμφερόντων οφείλει να προβεί αρχικά σε προφορική δήλωση ενώπιον της επιτροπής και ακολούθως σε γραπτή δήλωση στην Επιτροπή Δεοντολογίας περί του εν λόγω προσωπικού ή ιδιωτικού συμφέροντος, ειδικότερα δε περί της συγκεκριμένης ιδιότητας ή δραστηριότητας που δημιουργεί, αναμένεται ή ενδέχεται να δημιουργήσει σύγκρουση συμφερόντων, δίδοντας σαφείς και επαρκείς επεξηγήσεις περί της σχέσης και/ή του τρόπου επηρεασμού του.

Για σκοπούς του παρόντος Κώδικα, «σύγκρουση συμφερόντων» υφίσταται και/ή επέρχεται άνευ ετέρου σε περίπτωση που οι επιδιωκόμενοι και/ή οι εξυπηρετούμενοι με υπό συζήτηση σχέδιο νόμου αντικειμενικοί σκοποί εξυπηρετούν, άμεσα ή έμμεσα, προσωπικό ή ιδιωτικό συμφέρον ή βρίσκονται σε διάσταση ή/και σύγκρουση με προσωπικό ή ιδιωτικό συμφέρον, γεγονός το οποίο ο βουλευτής γνωρίζει, έτσι που να ωθείται ή σε οποιοδήποτε στάδιο κοινοβουλευτικής διαδικασίας να δύναται να ενεργήσει επηρεάζοντας καθ' οιονδήποτε τρόπο τη νομοθετική διαδικασία προς την κατεύθυνση εξυπηρέτησης αποκλειστικά του προσωπικού ή ιδιωτικού συμφέροντος, αγνοώντας ή παραβλέποντας το γενικό συμφέρον και/ή το δημόσιο συμφέρον:

Νοείται ότι, η Επιτροπή Δεοντολογίας προβαίνει αμελλητί σε δημοσιοποίηση κάθε υποβληθείσας δήλωσης σύγκρουσης συμφερόντων δι' αναρτήσεως αυτής στην επίσημη ιστοσελίδα της Βουλής των Αντιπροσώπων, η οποία παραμένει αναρτημένη μέχρι τη λήξη της οικείας Βουλευτικής Περιόδου.

ΜΕΡΟΣ V

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΝΟΙΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

1. Συνιστάται ειδική κοινοβουλευτική επιτροπή με αρμοδιότητα τη διερεύνηση καταγγελιών εναντίον Βουλευτών που υποβάλλονται ενώπιόν της από πολίτες ή/και από Βουλευτές, γενικότερα δε για την εξέταση οποιωνδήποτε άλλων απορρεόντων από την εφαρμογή των προνοιών του παρόντος Κώδικα θεμάτων, καλουμένη «Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή Δεοντολογίας των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων» ή «Επιτροπή Δεοντολογίας»:

Νοείται ότι, πέραν της αρμοδιότητας διερεύνησης υποβαλλόμενων ενώπιόν της καταγγελιών, η Επιτροπή Δεοντολογίας συνέρχεται οποτεδήποτε κρίνει τούτο σκόπιμο ή/και αναγκαίο προς αξιολόγηση της υλοποίησης ή της πρακτικής εφαρμογής των προνοιών του παρόντος Κώδικα και/ή προς συζήτηση οποιωνδήποτε άλλων θεμάτων απορρέουν από την εφαρμογή των προνοιών αυτού, ειδικότερα δε για την έκδοση των αναγκαίων οδηγιών ή εγκυκλίων για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής αυτών ή/και για οποιοδήποτε άλλο ή προκύπτον ζήτημα δεκτικό περαιτέρω καθορισμού:

2. Η Επιτροπή Δεοντολογίας είναι επταμελής και συγκροτείται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής και από έξι (6) άλλα μέλη, τα οποία εκλέγονται από την Ολομέλεια του σώματος κατά την έναρξη της οικείας Βουλευτικής Περιόδου, σύμφωνα με ακολουθητέα κατ' αναλογίαν των ισχυόντων για την εκλογή των μελών της Επιτροπής Επιλογής, διαδικασία.
3. Καταγγελία αναφορικά με συγκεκριμένη πράξη ή παράλειψη Βουλευτή ως προς αντιδεοντολογική συμπεριφορά, η οποία υποβάλλεται από πολίτη και/ή από άλλο Βουλευτή, εξετάζεται μόνον εφόσον έχει κατά πρώτον κριθεί ως παραδεκτή.
4. Κατά τα ανωτέρω, υποβαλλόμενη καταγγελία δέον όπως είναι γραπτή και επώνυμη και παραθέτει επακριβώς την αντιδεοντολογική συμπεριφορά, ει δυνατόν δε την εικαζόμενη παραβίαση συγκεκριμένης πρόνοιας ή προνοιών του παρόντος Κώδικα, με ακριβή αναφορά στον τόπο, στον χρόνο και στο ακριβές γεγονός στο πλαίσιο του οποίου η εν λόγω συμπεριφορά είχε εκδηλωθεί, όπου δε εφαρμόζεται στα πρόσωπα που εμπλέκονται ή/και που ήταν παρόντα στον τόπο και κατά τον χρόνο της εκδηλωθείσας συμπεριφοράς:

Νοείται ότι, καταγγελία αόριστη, ασαφής, γενικευμένης φύσεως και μη υποβληθείσα, κατά τα προβλεπόμενα από τις πρόνοιες του παρόντος Κώδικα, κρίνεται άνευ ετέρου ως μη παραδεκτή, η δε σχετική απόφαση, εφόσον ο επηρεαζόμενος Βουλευτής κρίνει τούτο σκόπιμο, δημοσιοποιείται δι' αναρτήσεώς της στην επίσημη ιστοσελίδα της Βουλής των Αντιπροσώπων και αναγιγνώσκεται στην Ολομέλεια του σώματος.

5. Καταγγελία υποβληθείσα, σύμφωνα με τα πιο πάνω, εφόσον κριθεί ως παραδεκτή υποβάλλεται προς περαιτέρω εξέταση και λήψη απόφασης σε συνεδρία ή συνεδρίες της Επιτροπής Δεοντολογίας συγκαλούμενες επί τούτω.
6. Η Επιτροπή Δεοντολογίας συνέρχεται αμέσως προς εξέταση υποβληθείσας, σύμφωνα με τα πιο πάνω, καταγγελίας και αποφαινεται επί του παραδεκτού, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών.
7. Καταγγελία κριθείσα ως παραδεκτή, σύμφωνα με το πιο πάνω, εξετάζεται από την Επιτροπή Δεοντολογίας σε συνεδρίες της που συγκαλούνται το ταχύτερο, η οποία με αιτιολογημένη απόφασή της αποφαινεται, ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία, περί του κατ' ουσίαν βασίμου ή μη αυτής, επιβάλλοντας τις ανάλογες κυρώσεις το αργότερο εντός χρονικού διαστήματος μη υπερβαίνοντος τις τριάντα (30) ημέρες, λαμβάνοντας υπ' όψιν τη βαρύτητα, τη συχνότητα και/ή την επανάληψη της αντιδεοντολογικής πράξης ή συμπεριφοράς:

Νοείται ότι, η διαδικασία εξέτασης τοιαύτης καταγγελίας τόσο επί του παραδεκτού όσο και επί του κατ' ουσίαν βασίμου δεν δύναται στο σύνολό της να υπερβαίνει τις σαράντα πέντε (45) ημέρες.

8. Η Επιτροπή Δεοντολογίας κατά την εξέταση της υποβληθείσας, σύμφωνα με τα πιο πάνω, καταγγελίας καλεί ενώπιόν της τον επηρεαζόμενο Βουλευτή, *απαρεγκλίτως* δε τον Βουλευτή ή τον πολίτη ο οποίος έχει υποβάλει την καταγγελία προς ακρόαση και τεκμηρίωση των γεγονότων, βάσει διαδικασίας που καθορίζεται από την ίδια, η οποία σε κάθε περίπτωση πρέπει να παρέχει τα εχέγγυα δίκαιης εξέτασης της υπό διερεύνηση καταγγελίας ως προς το δικαίωμα πληροφόρησης, προετοιμασίας της υπεράσπισης και αυτοπρόσωπης παρουσίας του επηρεαζόμενου Βουλευτή στη διαδικασία:

Νοείται ότι, για την εξέταση υποβληθείσας, σύμφωνα με τα πιο πάνω, καταγγελίας, η Επιτροπή Δεοντολογίας, εφόσον κρίνει τούτο σκόπιμο, δύναται να καλεί ενώπιόν της και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο θεωρεί ότι δύναται να την υποβοηθήσει στο έργο της και/ή να δώσει μαρτυρία περί των γεγονότων της υπό διερεύνηση καταγγελίας.

9. Η Επιτροπή Δεοντολογίας για την εξέταση *παραπεμφθείσας* ενώπιόν της καταγγελίας συνεδριάζει, *απαρεγκλίτως*, κεκλεισμένων των θυρών έχοντας υπ' όψιν τη βλάβη την οποία ο Βουλευτής εναντίον του οποίου στρέφεται συγκεκριμένη καταγγελία δύναται να υποστεί ως προς τη φήμη και αξιοπιστία του, σε περίπτωση δημοσιοποίησης της υποβληθείσας καταγγελίας άνευ τεκμηρίωσης:

Νοείται ότι, οποιαδήποτε έγγραφα και/ή άλλα στοιχεία κατατίθενται ενώπιον της εν λόγω επιτροπής δύναται να τύχουν της ανάλογης διαβάθμισης.

10. Κάθε καταγγελία, ευθύς ως υποβληθεί στην Επιτροπή Δεοντολογίας, καταχωρίζεται αμελλητί σε ειδικό μητρώο καλούμενο «Ειδικό Μητρώο Καταγγελιών», στο οποίο πρόσβαση αποκτούν μόνο δεόντως εξουσιοδοτημένα πρόσωπα:

Νοείται ότι, πρόσβαση στο Ειδικό Μητρώο Καταγγελιών αποκτούν απρόσκοπτα δεόντως εξουσιοδοτηθέντες λειτουργοί της Βουλής για σκοπούς επιτέλεσης των καθηκόντων τους.

11. Βουλευτής εναντίον του οποίου στρέφεται συγκεκριμένη καταγγελία ενημερώνεται χωρίς καθυστέρηση, γραπτώς, αναφορικά με την υποβληθείσα εναντίον του καταγγελία, όπως και για τις σχετικές λεπτομέρειες, εντός χρονικού διαστήματος μη υπερβαίνοντας τις τρεις (3) εργάσιμες μέρες από τη λήψη και καταχώριση αυτής στο Ειδικό Μητρώο Καταγγελιών.
12. Σε περίπτωση υποβληθείσας, σύμφωνα με τα πιο πάνω, καταγγελίας η οποία έχει κριθεί ως παραδεκτή, ορίζεται η ημερομηνία και ώρα σύγκλησης συνεδρίας της Επιτροπής Δεοντολογίας προς έναρξη της εξέτασής της:

Νοείται ότι, ενημερώνεται παράλληλα, γραπτώς, ο επηρεαζόμενος Βουλευτής περί του παραδεκτού της καταγγελίας, όπως και περί της παραπομπής του ενώπιον της Επιτροπής Δεοντολογίας σε συγκεκριμένη ημέρα και ώρα προς έναρξη εξέτασης της σχετικής καταγγελίας.

13. Στην απευθυνόμενη, σύμφωνα με τα πιο πάνω, αναφορά προς τον επηρεαζόμενο Βουλευτή, περιλαμβάνονται σωρευτικά τα ακόλουθα:

- α. Οι προταθέντες εναντίον του ισχυρισμοί κατά σαφή και περιεκτικό τρόπο
- β. οι λόγοι, εν συντομία, για τους οποίους η σχετική καταγγελία κρίθηκε ως παραδεκτή
- γ. η δυνατότητα αυτού να υποβάλει, γραπτώς, εντός ευλόγου προθεσμίας, τους δικούς του ισχυρισμούς και/ή την παραδοχή του ως προς την υποβληθείσα εναντίον του καταγγελία

- δ. η δυνατότητα αυτού, εφόσον το επιθυμεί, να παρίσταται αυτοπροσώπως καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας;
  - ε. η δυνατότητα αυτού όπως, καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, αιτείται και λαμβάνει αντίγραφο των τηρηθέντων πρακτικών, καθώς και όλων των εγγράφων τα οποία σχετίζονται και/ή κατατίθενται ενώπιον της επιτροπής αναφορικά με την υπό διερεύνηση καταγγελία;
  - στ. η δυνατότητα αυτού να παρακολουθεί όλες τις συνεδρίες της επιτροπής κατά τις οποίες δίδεται μαρτυρία;
  - ζ. η δυνατότητά του όπως, μετά το πέρας της διαδικασίας και πριν από την έκδοση απόφασης, αναπτύξει προς υπεράσπισίν του ενώπιον της Επιτροπής Δεοντολογίας, αυτοπροσώπως, τις τελικές του θέσεις επί της υποβληθείσας καταγγελίας σε συνάρτηση με τα κατατεθέντα κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.
14. Το πόρισμα της Επιτροπής Δεοντολογίας αναγιγνώσκεται σε ειδική συνεδρία της εν λόγω επιτροπής παρουσία του επηρεαζόμενου Βουλευτή, ο οποίος εφόσον η συγκεκριμένη καταγγελία έχει δεόντως τεκμηριωθεί, καλείται ταυτόχρονα να προσέλθει σε άλλη ειδικά καθορισθείσα ημέρα και ώρα ενώπιόν της προς προβολή λόγων μετριασμού της επιβληθείσας κύρωσης.
15. Σε περίπτωση που η Επιτροπή Δεοντολογίας αποφανθεί ότι ο επηρεαζόμενος Βουλευτής ενήργησε αντιδεοντολογικά και παρά τις πρόνοιες του παρόντος Κώδικα, ανάλογα με τη φύση της παράβασης, τη βαρύτητα και την τυχόν επανάληψή της, δύναται να επιβάλει μία των ακόλουθων κυρώσεων:
- α. Προφορική επίπληξη
  - β. γραπτή επίπληξη
  - γ. μομφή για παρατηρηθείσα αντιδεοντολογική και/ή ανάρμοστη συμπεριφορά εν γένει και/ή σε συγκεκριμένη περίπτωση
  - δ. κλήση του Βουλευτή προς δημόσια απολογία από του βήματος της ολομέλειας του σώματος
  - ε. κλήση του Βουλευτή προς έγγραφη απολογία, η οποία αναγιγνώσκεται από του βήματος της Βουλής, και επανόρθωση έναντι του προσβληθέντος, κατά τον υποδειχθέντα, ανάλογα με την περίπτωση, τρόπο.
16. Τεκμηριωθείσα καταγγελία για την οποία η Επιτροπή Δεοντολογίας επιβάλλει οποιαδήποτε από τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 15 κυρώσεις ανακοινώνεται από τον Πρόεδρο της Βουλής στην Ολομέλεια του σώματος προ ημερησίας διατάξεως:
- Νοείται ότι, το πόρισμα της Επιτροπής Δεοντολογίας ως προς τεκμηριωθείσα, σύμφωνα με τα πιο πάνω, καταγγελία, με αναφορά στην επιβληθείσα ποινή, δημοσιοποιείται δι' αναρτήσεως στην επίσημη ιστοσελίδα της Βουλής των Αντιπροσώπων για το υπόλοιπο της Βουλευτικής Περιόδου.
- Νοείται περαιτέρω ότι, Βουλευτής στον οποίο έχουν επιβληθεί οποιεσδήποτε κυρώσεις, δυνάμει των προνοιών του παρόντος Μέρους, συμμορφώνεται πλήρως προς την απόφαση της Επιτροπής Δεοντολογίας, εφεξής δε ενεργεί κατά τρόπο συνάδοντα προς τους κανόνες και τα πρότυπα συμπεριφοράς, εν γένει δε προς τις πρόνοιες του παρόντος Κώδικα.
17. Η πρόσβαση σε κάθε μητρώο τηρούμενο για σκοπούς εφαρμογής των προνοιών του παρόντος Μέρους επιτρέπεται μόνον κατόπιν εξασφαλίσεως γραπτής άδειας της Επιτροπής Δεοντολογίας σε δεόντως υποβληθέν και αιτιολογηθέν αίτημα, βάσει κριτηρίων καθοριζομένων από την εν λόγω επιτροπή.
18. Βουλευτής για τον οποίο η Επιτροπή Δεοντολογίας διερευνά καταγγελία για αντιδεοντολογική πράξη ή συμπεριφορά που έλαβε χώρα κατά παράβαση πρόνοιας του παρόντος Κώδικα οφείλει να συνεργάζεται κατά πάντα και να συνδράμει αυτήν στο έργο της, χωρίς καθ' οιονδήποτε τρόπο να παρεμποδίζει και/ή εσκεμμένα να παρακωλύει το έργο αυτής.
19. Ο Πρόεδρος της Βουλής μεριμνά για την τήρηση των προνοιών του παρόντος Κώδικα και για την καλλιέργεια και εμπέδωση υψηλών προτύπων συμπεριφοράς για τους Βουλευτές, τους συνεργάτες τους όπως και για το προσωπικό της Βουλής, προς τον σκοπό δε αυτόν αναλαμβάνει όλες τις αναγκαίες ενέργειες προς συστηματική επιμόρφωση, παροχή των αναγκαίων οδηγιών και συμβουλών, οποτεδήποτε αυτές ζητηθούν ή/και ο ίδιος κρίνει τούτο αναγκαίο ή σκόπιμο, όπως και για την έκδοση των αναγκαίων εγχειριδίων:

Νοείται ότι, ειδικά εξουσιοδοτηθέντες υπό του Προέδρου της Βουλής λειτουργοί θα αναλάβουν την επί συστηματικής βάσεως παροχή εμπιστευτικής φύσεως συμβουλών, όπως και τη

γενικότερη καθοδήγηση των Βουλευτών και των συνεργατών τους επί ζητημάτων απορρεόντων από τις πρόνοιες του παρόντος Κώδικα, ειδικότερα δε για θέματα σύγκρουσης συμφερόντων.

20. Η Επιτροπή Δεοντολογίας κατά την έναρξη εκάστης Συνόδου υποβάλλει, μέσω του Προέδρου της Βουλής, στην Ολομέλεια του σώματος έκθεση αξιολόγησης περί της εφαρμογής και συμμόρφωσης των Βουλευτών προς τις πρόνοιες του παρόντος Κώδικα ως προς με την προηγούμενη Σύνοδο.